

Nieuwsbrief Passend Onderwijs Amsterdam en Diemen

In deze nieuwsbrief presenteren wij u, namens het bestuur van het samenwerkingsverband, de laatste stand van zaken rondom de invoering van Passend Onderwijs in Amsterdam en Diemen. De volgende onderwerpen passeren de revue:

1. Oprichting een feit
2. De kaders omschreven
3. Algemene maatregel van bestuur
4. Resultaten na 1 november
  - Organisatie
  - Eerste vergadering van de OPR
  - Financiële scenario's
  - Tripartiete akkoord
  - Kwaliteit van de basisondersteuning centraal
  - Wijk- en ondersteuningsprofielen
5. Het proces naar de toekomst
6. Passend Onderwijs in cijfers
7. Speciale aandacht voor cluster 2

1. Oprichting een feit

Als één van de eerste in het land zijn we als samenwerkingsverband Amsterdam en Diemen opgericht. Deze gebeurtenis vond plaats op 1 november 2012 met het passeren van de Akte van Oprichting onder toezicht van de notaris.

Eerste ALV op 19 december

Op 19 december heeft vervolgens de eerste ALV plaatsgevonden waarin voorgenomen beleid en ontwikkelingen met de achterban zijn gedeeld en de benoeming van de nieuwe bestuursleden is bekrachtigd.

Een gezicht bij het bestuur

De bestuursleden vertegenwoordigen vijf stromingen binnen het Amsterdamse primair onderwijs, te weten: APBO, federatie openbaar onderwijs, ABOSO, Diemen en de éénpitters. Op onderstaande foto ziet u van links naar rechts de acht bestuursleden:

Alan Bains, Diemen (penningmeester)
Anne de Visch Eybergen, Federatie (lid)
Jos de Wit, ABOSO (secretaris)
Diane Middelkoop, ABPO (lid)
Han Elbers, ABPO (lid)
Ger Rolsma, eenpitters (lid)
Andre Sikkema, ABOSO (lid)
Peter Bovelander, Federatie (voorzitter)

2. De kaders omschreven

De missie van ons samenwerkingsverband is:

Zeer goed onderwijs te bieden aan alle leerlingen waarbij ondersteuning en (onderwijs)zorg zo snel mogelijk, in zo licht mogelijke vorm, zo dicht mogelijk bij huis en op de meest adequate wijze wordt gegeven.

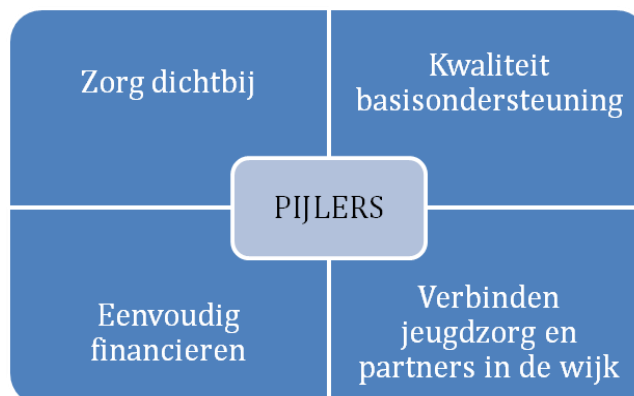
We doen dat op basis van de volgende **uitgangspunten**:

- we gaan uit van de kracht en zelforganiserend vermogen van leerkrachten, leerlingen, ouders, wijken en scholen;
- het belangrijkste werk vindt plaats in de klas en in de wijk;
- de drempel voor ondersteuning is laag en van hoge kwaliteit;
- we bieden hulp op basis van vragen en sturen door resultaten regelmatig te evalueren;
- zorg nemen we niet over, we helpen jou (de leerkracht, de ouders, de leerling, het schoolteam et cetera) het zelf te kunnen;
- de school hoeft niet alles zelf te kunnen, maar wil wel voortdurend iets extra's leren als dat nodig is om passend onderwijs te bieden.

Onze missie en uitgangspunten zijn vertaald in een **viertal pijlers**:

1. Eenvoudig financieren: het verleggen en budgetteren van geldstromen betekent dat we een omslag nodig hebben in cultuur, beleid en sturing. We doen centraal wat moet en decentraal wat kan. Daarbij streven we ernaar om zoveel mogelijk ondersteuningskracht en middelen in en onder verantwoordelijkheid van de scholen te realiseren. Dit sluit aan op de uitgangspunten 'vertrouwen', 'eigen kracht' en 'zelforganiserend vermogen' van het samenwerkingsverband.

2. Samenwerking jeugdzorg en partners in de wijk: verbinding en samenwerking op het niveau van de wijk moeten een antwoord geven op de schotten die tussen de domeinen (jeugd-)zorg, onderwijs, sociale zekerheid, wonen en zorg zijn

georganiseerd. In de wijk werken we samen met de teams van de gemeentelijke aanpak 'om het kind'. Herkenbaar voor professionals, leerlingen en ouders.

3. Ondersteuning van het dagelijkse systeem: het snel signaleren van ontwikkelingsproblemen in de dagelijkse lespraktijk moet leiden tot passende ondersteuning in relevante leefgebieden. Door het laagdrempelig beschikbaar maken van ondersteuning op basis van onderwijskundige en opvoedkundige vragen van leerkrachten en ouders kan passend onderwijs en passende begeleiding of zorg geboden worden op de eigen school in de wijk.

4. Kwaliteit van de basisondersteuning: een goede kwaliteit van de basisondersteuning zorgt ervoor dat scholen minder verwijzen en de kosten lager zijn. We vertrouwen scholen in hun zelforganiserend vermogen en daarmee het vervullen van de zorgplicht. Uitgangspunt is dat de leerkracht het verschil maakt door om te gaan met de verschillen in de klas. Leerkrachten doen dit onder meer door te differentiëren, handelingsgericht te werken en te professionaliseren. Leerkrachten worden in een functioneel systeem van leerlingenzorg waarbinnen de IB'er, directeur en ouders een belangrijke plaats innemen. Krachtige scholen kennen een goede kwaliteit van basisondersteuning.

3. Algemene maatregel van bestuur

Voordat we ingaan op de resultaten zoals die tot nu toe zijn geboekt willen we u wijzen op de recente brief van de staatssecretaris van OCW en de Algemene Maatregel van Bestuur die daarmee samenhangt. De volgende punten komen hierin naar voren:

1. het ontwikkelingsperspectief in het basisonderwijs, het speciaal basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het praktijkonderwijs;
2. de tijdelijke landelijke geschillencommissie passend onderwijs;
3. de deskundigen door wie het samenwerkingsverband zich moet laten adviseren bij de beoordeling over de toelaatbaarheid tot het speciaal basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs;
4. de orthopedagogische centra die verbonden kunnen zijn aan het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs;
5. het verplicht op overeenstemming gericht overleg door het samenwerkingsverband met betrekking tot de personele gevolgen van de invoering van passend onderwijs;
6. flexibilisering van de mogelijkheid tot symbiose;
7. voorschriften met betrekking tot de bekostiging aan scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs en aan het samenwerkingsverband.

De bijbehorende documenten kunt u vinden op www.passendonderwijs.nl.

4. Resultaten na 1 november

Organisatie

Door het dagelijks bestuur is gewerkt aan de verdere inrichting van het samenwerkingsverband. Een concept privacyreglement, een concept managementstatuut en een concept functieprofiel voor een toekomstige directeur liggen klaar voor het moment dat we overgaan tot het benoemen van een directeur.

Daarnaast zijn de meer juridische zaken als een aansprakelijkheidsverzekering en de inschrijving in de Kamer van Koophandel geregeld. Ten slotte hebben we financiële zaken op de rit gezet, een rekening geopend en de financiële administratieve functie is inmiddels uitbesteed bij OOG.

Eerste vergadering van de OPR in maart

In maart komen de kandidaten voor de Ondersteuningsplanraad voor het eerst met de voorzitter, de procesbegeleider en de secretaris van het bestuur bijeen. Tijdens deze ontmoeting gaan we in gesprek over belangrijke ontwikkelingen en maken we afspraken over hoe de OPR haar rol in de toekomst kan vervullen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over de inrichting van de Raad, de reglementen en het proces dat we gaan doorlopen in kader van de wetgeving. We maken gebruik van de (gratis) landelijke ondersteuning.

Financiële scenario's nader verkend

Een complex onderwerp blijft het komen tot een eenvoudige financiële structuur in ons samenwerkingsverband in. Verschillende scenario's zijn ontwikkeld. In de gesprekken over deze scenario's zijn bestuurders en controllers van scholen betrokken. Er is nog geen definitief besluit genomen maar de scenario's bieden veel inzicht in de financieringsmogelijkheden van het gewenste beleid. Wat we zeker weten is dat we er niet op achteruit zullen gaan. Dat geldt voor het samenwerkingsverband alsook voor de basisscholen.

Tripartiete akkoord: voorkomen van ontslagen

Op de website van www.passendonderwijs.nl kunt u het akkoord vinden dat (waarschijnlijk) gesloten gaat worden tussen vakbonden, ministerie en besturen- en brancheorganisaties. Dit akkoord laat zien dat de middelen die nu naar de REC's, WSNS-verbanden en het speciaal onderwijs gaan ten behoeve van ambulante begeleiding straks bij het nieuwe samenwerkingsverband binnenkomen. De middelen voor ambulante begeleiding in het kader van de LGF kunnen tot 1 augustus 2016 door het speciaal onderwijs worden ingezet.

De aanleiding voor het akkoord en de fasering daarin hebben te maken met de gevolgen voor personeel in het onderwijs. Bestaande WSNS-verbanden worden immers opgeheven waardoor de nieuwe samenwerkingsverbanden hun wettelijke taken kunnen gaan uitvoeren.

Het akkoord kiest nadrukkelijk voor het voorkomen van ontslagen. Dit betekent dat mensen en middelen aan elkaar verbonden worden. In Amsterdam en Diemen moeten we nog een aanpak bepalen hoe dit op te

lossen. Duidelijk is dat we aan dienen te sluiten bij het beleid van het nieuwe samenwerkingverband.

De medezeggenschap van de VIA en het bestuur zijn in overleg. Evenals de onderwijsconsulenten zijn deze medewerkers grotendeels in dienst bij één van de vijf huidige WSNS verbanden. Samenwerkingsverband West is de werkgever. Bovendien hebben de besturen van de WSNS-verbanden en de REC's hierover veelvuldig overleg met hun medewerkers.

Implementatieagenda

Met de beide gemeenten zijn we in overleg over de afstemming tussen de decentralisatie jeugdzorg, de wijkgerichte aanpak en de implementatie van passend onderwijs. Een implementatieagenda is in ontwikkeling. De proeftuinen maken hiervan onderdeel uit. In deze proeftuinen maken we nieuwe praktijken die recht doen aan de voorgenomen beleidswijzigingen. Tegelijkertijd helpen de proeftuinen de besturen bij het maken van nieuw beleid doordat ze sterk zijn gericht op de uitvoeringskracht in de wijk. We delen een visie en uitgangspunten met alle betrokken partijen: We willen in wijken intensieve samenwerking organiseren. Scholen en medewerkers uit de jeugdzorg werken met elkaar in het belang van opvoeding en onderwijs. Deze agenda kent haar oorsprong in een presentatie aan een breed bestuurlijk bestuur kader (met gemeente en voortgezet onderwijs) ruim een jaar geleden. Tijdens deze presentatie zijn we ingegaan op het onderwijs, de structuren en de wijze waarop we ouders en scholen kunnen verbinden en ondersteunen.

Kwaliteit van de basisondersteuning centraal

De kwaliteit van de basisondersteuning staat centraal in onze aanpak. Samen met de KBA zijn we in staat om verder te bouwen aan een goed referentiekader. De functionaliteit van de leerlingenzorg is vastgelegd en scholen zijn in toenemende mate bekend met handelingsgericht werken. We hebben afgesproken dat het referentiekader uitgebreid gaat worden met een 'passend onderwijs' aanpak. Hiermee kunnen we straks op alle basisscholen de kwaliteit van de basisondersteuning monitoren en ligt de basis voor de ondersteuningsprofielen van de basisscholen in de kwaliteit van het onderwijs.

Hiermee scheppen we ruimte om mensen en middelen dienstbaar te laten zijn aan deze kwaliteit van basisondersteuning. Aan alle scholen in de huidige verbanden gevraagd om voor 1 juni aanstaande een eerste schoolondersteuningsprofiel op te stellen.

Wijk- en schoolondersteuningsprofielen

De schoolondersteuningsprofielen en relevante kennis die we hebben vanuit de VIA, de KBA en DMO gaan we gebruiken om met DMO de eerste wijkprofielen op te stellen. Deze profielen kunnen gebruikt worden om de benodigde ondersteuning af te stemmen op de ontwikkelingen en trends die in de wijk waarneembaar zijn. Deze wijkprofielen vormen ook een onderdeel van de onderwerpen in de implementatieagenda.

Hierover is bestuurlijke overeenstemming nodig met de wethouders van beide gemeenten. Het bestuur heeft hiervoor inmiddels een aantal bijeenkomsten met de wethouders en beleidsmedewerkers gehad.

5. Het proces naar de toekomst

Het bestuur bereidt op zeven onderwerpen besluiten voor. Deze onderwerpen zijn vastgelegd in een discussieleidraad. Voordat het bestuur de besluiten definitief voorlegt aan de ALV zullen er informatiebijeenkomsten worden gehouden. In deze bijeenkomsten gaan we in gesprek over scenario's en voorgenomen besluiten. Dit zal ongetwijfeld leiden tot constructieve discussies en bijdragen aan de kwaliteit van het besluitvormingsproces. Het samenwerkingsverband bestaat immers uit 48 besturen die elk bezig zijn rondom het nieuwe kader 'passend onderwijs'. De uitkomsten van deze informatiebijeenkomsten zullen we vastleggen in een kadernotitie. Een notitie die de basis vormt voor het op te stellen ondersteuningsplan. Deze notitie zal door de ALV vastgesteld moeten worden. Het bestuur streeft in dit proces naar een formele ALV in juni 2013.

6. Passend Onderwijs in cijfers

Onlangs zijn de nieuwe cijfers verschreven met teldatum 1 oktober 2012 voor onze regio Amsterdam en Diemen. Op basis hiervan hebben wij een analyse uitgevoerd en daarin de trends van de afgelopen jaren meegenomen.

Hieruit komen de volgende relevante/opvallende beelden naar voren:

- het afgelopen schooljaar waren er 63.526 leerlingen ingeschreven in het primair onderwijs. Het jaar daarvoor waren dit 63.187 leerlingen.
- Het aantal kinderen in het SBO ligt met 2% exact op de landelijke norm en is het afgelopen jaar gedaald van 2,18% (gedaald met ruim honderd leerlingen).
- In totaal gaan 908 kinderen naar het SO. Vorig jaar waren dat nog 1.016 leerlingen. Het betreft een deelname percentage van 1,43% en daarmee zit we in ons SWV onder het landelijk gemiddelde van 1,64%.
- Het aantal rugzakjes in het BAO en SBAO is met 13 leerlingen licht toegenomen. In oktober 2011 betrof het 554 rugzakjes in het BAO (447 leerlingen) en SBAO (107 leerlingen). In oktober 2012 betreft het 567 rugzakleerlingen (BAO 470 en SBAO 97).

Over de gehele linie hebben we dus mooie resultaten geboekt in ons samenwerkingsverband.

De cijfers op een rijtje:

Datum	Categorie	SBO	Cluster 3	Cluster 4	Categorie 2	Categorie 3	Totaal SO
1-10-2011	Aantal	1.377	400	483	40	93	1.016
1-10-2011	Percentage	2,18%	0,63%	0,76%	0,06%	0,15%	1,61%
1-10-2011	Landelijk	2,68%			0,09%	0,21%	1,65%
1-10-2012	Aantal	1.271	339	448	121		908
1-10-2012	Percentage	2,0%	0,53%	0,71%	0,06%	0,13%	1,43%
1-10-2012	Landelijk	2,6%			0,09%	0,21%	1,64%

Datum	Categorie	Rugzakken BAO	Rugzakken SBO	Rugzakken totaal	Totaal BAO	Totaal (S)BAO
1-10-2011	Aantal	447	107	554	61.810	63.187
1-10-2011	Percentage	0,71%	0,17%	0,88%		
1-10-2011	Landelijk			1,00%		
1-10-2012	Aantal	470	97	567	62.255	63.526
1-10-2012	Percentage	0,74%	0,15%	0,89%		
1-10-2012	Landelijk			0,95%		

7. Speciale aandacht voor cluster 2

Met het bestuur van cluster 2 instellingen gaan wij om de tafel over de invulling van expertise en ondersteuning binnen het nieuwe systeem. Het is namelijk zo dat de scholen voor cluster 2 na 1 augustus 2014 de ondersteuningsmiddelen rechtstreeks van OCW ontvangen. Het betreft naast de middelen voor alle leerlingen op een cluster 2 school ook alle rugzakmiddelen. Dus zowel het deel voor de ambulante begeleiding vanuit het SO als ook het deel van de huidige rugzakmiddelen die nu naar de basisschool gaan. In Amsterdam gaat het over een aanzienlijke groep leerlingen. 395 leerlingen gaan naar een cluster 2 school en 245 leerlingen maken gebruik van de rugzak vanuit cluster 2. Dit schooldeel bedraagt ruim 6.100,- per leerling.

Concreet betekent dit dat er (245 x 6.100,- euro) ongeveer 1.4 miljoen euro niet meer naar basisscholen gaat maar naar de scholen voor speciaal cluster 2 onderwijs. Samen met cluster 2 willen we afspraken maken over arrangementen en of ondersteuning.

Dit heeft gevolgen voor scholen. Sommige scholen hebben 4 of 5 rugzakjes cluster 2. Een aanzienlijk bedrag gaat nu rechtstreeks naar de basisschool om op basis van het handelingsplan een zekere inzet te doen. Deze middelen ontvangen deze scholen straks niet meer. Hier moet rekening mee gehouden worden bijvoorbeeld als het gaat over verplichtingen naar personeel.

Tot slot

Mocht u naar aanleiding van deze nieuwsbrief vragen of opmerkingen hebben dan horen wij deze graag van u. Ons secretariaat is (vooralsnog) ondergebracht bij OODA. U kunt derhalve contact opnemen met Daan Oxener onder telefoonnummer 06-10665623 of via daanoxener@bmc.nl